

Upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare

2007-11-01

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	1
1. BAKGRUND	3
1.1 Bakgrund till föreslagna ändringar	3
1.2 Nya lagregler	3
1.3 Nuvarande regler i finansinspektionens redovisningsföreskrifter	4
2. FÖRSLAG TILL ÄNDRINGAR I FFFS 2006:16 OCH 2006:17	6
2.1 Upplysningar om ersättningar till ledningen	6
2.2 Upplysningar om principer och processer	9
2.3 Upplysningar i koncernredovisningen	12
2.4 Upplysningar i delårsrapporter	13
3. UNDANTAG FÖR DISPENSFÖRSÄKRINGSFÖRETAG	14
4. IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSFRÅGOR	15
5. BEHOVS- OCH KONSEKVENSANALYS	16
6. FÖRFATTNINGSKOMMENTARER	19
7. FÖRSLAG TILL ÄNDRINGAR I FÖRESKRIFTERNA	27
7.1 FFFS 2006:16	27
7.2 FFFS 2006:17	31
7.3 FFFS 2006:18	32
BILAGA 1	
Finansinspektionens redovisningsföreskrifter	33
IAS 24 Upplysningar om närstående	34
BILAGA 2 TIDIGARE REGLER I ÅRL, ÅRKL OCH ÅRFL	36

Kontaktperson på FI: Greta Wennerberg, 08-787 81 23, redovisning@fi.se

Sammanfattning

Vi föreslår i denna promemoria ändringar i befintliga föreskrifter och allmänna råd avseende upplysningar om ersättning och förmåner till ledande befattningshavare¹. Ändringarna är föranledda av ny lagstiftning på området som har trätt i kraft 1 juli 2006 och ska tillämpas på räkenskapsår som inletts den 1 juli 2006 eller senare².

Vi föreslår att regler som innehåller upplysningskrav som följer av ny lag utgår, att nuvarande detaljupplysningar som går utöver lag alltjämt ska lämnas och att regler som närmast preciserar IFRS-regelverket (jfr IAS 19 Ersättningar till anställda) flyttas till allmänna råd.

Vi föreslår också att de företag som lämnar våra detaljupplysningar ska vara desamma som i ÅRKL och ÅRFL, dvs. våra regler utvidgas till alla finansiella företag (med undantag för dispensförsäkringsföretag).

Vi föreslår vidare ändringar så att den personkrets som upplysningarna avser ska överensstämma med lag och IFRS. I denna del föreslår vi bl.a. att upplysningarna på individnivå ska avse styrelseledamöter, med undantag för arbetstagarrepresentanter, och verkställande direktören samt att sammanfattande upplysningar lämnas för andra nyckelpersoner i ledningen.

Vissa noterade företag (aktiemarknadsbolag) ska enligt nya lagkrav lämna upplysningar om riktlinjer för att bestämma ersättningar till ledningen. Enligt våra regler ska banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och försäkringsföretag lämna liknande upplysningar om principer för att bestämma ersättningar och förmåner samt tillämpade berednings- och beslutsprocesser. Vi föreslår nu att alla finansiella företag ska beskriva principerna och processerna för att bestämma ersättningar och förmåner, varmed jämförbara överlåtelser eller upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från företaget. Detta gäller dock om inte motsvarande information redan lämnas på grund av lag inom ramen för upplysningar om nämnda riktlinjer. Informationen om principer och processer får framdeles lämnas i förvaltningsberättelsen eller not på samma sätt som lagen medger för aktiemarknadsbolag.

Vi föreslår dessutom att våra upplysningskrav anpassas till de nya lagbestämmelserna om koncernredovisningen. Det görs genom att upplysningarna som enbart behöver avse ledande befattningshavare i moderföretaget och att ersättningar och förmåner från andra koncernföretag endast behöver beaktas i koncernredovisningen samt att våra detaljupplysningar även lämnas i koncernredovisningar enligt IAS-förordningen.

¹ Se Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:16) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:17) om årsredovisning i försäkringsföretag.

² Se 5 kap. 20 och 22 §§ årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL), 5 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL).

Våra gällande regler behandlar till skillnad från den nya lagen även upplysningar i delårsrapporter. Där anges förändringar i ledande befattningshavares ersättningar och förmåner under delårsperioden när de inte är oväsentliga. Vi anser att upplysningarna är viktiga för externa intressenter och alltså bör lämnas. Vi föreslår samtidigt att kretsen utvidgas till alla finansiella företag som ska lämna detaljupplysningar om ersättningar och förmåner i årsredovisningen och koncernredovisningen.

FI har ett särskilt bemyndigande att meddela undantag från lag för företag som har dispens från ÅRFL och ska tillämpa förenklade årsredovisningsföreskrifter (dispensförsäkringsföretag)³. Sådana företag behöver inte lämna våra detaljupplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Vi föreslår att dessa företag även undantas från de nya lagkraven, eftersom intresset av informationen inte motsvarar kostnaderna.

Vi föreslår att ändringarna i FI:s föreskrifter får tillämpas första gången på årsredovisningar och koncernredovisningar för räkenskapsår som inleds under 2007 samt i delårsrapporter som upprättas för en del av räkenskapsåret 2008 eller senare.

---

³ Se föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens.

1. Bakgrund

1.1 Bakgrund till föreslagna ändringar

Från och med den 1 juli 2006 gäller nya lagregler om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare i näringslivet⁴. Lagändringarna innebär nya associationsrättsliga bestämmelser samt förändringar i ÅRL, ÅRKL och ÅRFL. Ändringarna i redovisningslagstiftningen innebär utökade krav på upplysningar i årsredovisningen och koncernredovisningen om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare jämfört med tidigare lagstiftning. Vissa nya upplysningskrav motsvarar sådana som redan följer av våra redovisningsföreskrifter⁵. Vissa andra ändringar i våra redovisningsföreskrifter behövs också för att samordna dessa med den nya lagstiftningen. Mot denna bakgrund föreslår vi ändringar i redovisningsföreskrifterna avseende upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare.

1.2 Nya lagregler

1.2.1 Nya associationsrättsliga bestämmelser

Nya bestämmelser har införts i ett flertal associationsrättsliga lagar⁶. I det följande behandlas endast reglerna för finansiella företag⁷. Förändringarna innebär bland annat att bolags- eller föreningsstämman i flertal finansiella företag ska besluta om ersättningar för styrelseuppdrag till styrelseledamöterna. Vidare ska bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag och försäkringsaktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige (så kallade aktiemarknadsbolag) upprätta och besluta om riktlinjer för ersättningar till den verkställande direktören och andra personer i bolagets ledning (så kallade ledande befattningshavare)⁸. Regler för vad förslaget till riktlinjer ska innehålla finns i 8 kap. 51 och 52 §§ ABL för institut och i 8 kap. 9 och 9 a §§ för försäkringsföretag.

1.2.2 Utökade upplysningskrav i redovisningslagstiftningen

Ändringarna i ÅRL, ÅRKL och ÅRFL innebär utökade upplysningskrav om löner och andra ersättningar samt pensioner och andra förmåner till gruppen styrelseledamöter, verkställande direktören och andra personer i företagens ledning. De utvidgade upplysningskraven framgår av 5 kap. 20 och 22 §§ ÅRL som avser publika aktiebolag. Upplysningskraven gäller för samtliga finansiella företag enligt särregler i 5 kap. 1 § ÅRKL respektive ÅRFL.

⁴ Se prop. 2005/06:186 Ersättning till ledande befattningshavare i näringslivet och bet. 2005/06:LU31.

⁵ Se 5 kap. 20 och 22 §§ årsredovisningslagen (1995:1554; ÅRL), 5 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL).

⁶ Aktiebolagslagen (2005:551; ABL), försäkringsrörelselagen (1982:713; FRL), sparbankslagen (1987:619), lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, lagen (1995:1570) om medlemsbanker, lagen (2004:46) om investeringsfonder och lagen (2004:575) om europabolag.

⁷ Med finansiella företag avses företag som omfattas av ÅRKL eller ÅRFL.

⁸ Se 8 kap. 51–54 §§ ABL och 8 kap. 9–9c §§ FRL i ny lydelse från den 1 november 2007.

Upplysningar om räkenskapsåret löner och andra ersättningar samt om pensioner och liknande förmåner ska i alla finansiella företag lämnas uppdelat på gruppen ”samtliga personer i företagets ledning”. Antal personer i den gruppen ska också anges.

Vidare ska summan av räkenskapsårets ersättningar respektive summan av förmåner anges på individnivå för var och en av styrelseledamöterna och för den verkställande direktören med undantag för arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Till följd av hänvisningar gäller de nya upplysningskraven även för tidigare styrelseledamöter och verkställande direktör⁹. Med styrelseledamöter jämföras suppleanter och med verkställande direktören jämföras vice verkställande direktör¹⁰.

I förvaltningsberättelsen ska bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag och försäkringsaktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, lämna upplysningar om de senaste beslutade riktlinjerna för bestämmande av lön och annan ersättning till den verkställande direktören och andra personer i bolagets ledning samt styrelsens förslag till de riktlinjer som ska gälla från nästa årsstämma. Upplysningarna om beslutade riktlinjer får även lämnas i anslutning till notupplysningar om ersättningarna och förmånerna. I så fall ska förvaltningsberättelsen hänvisa till den plats informationen lämnas¹¹.

De utökade upplysningskraven om räkenskapsårets ersättningar och förmåner för personer i företagets ledning samt specificeringen på individnivå för styrelseledamöter och verkställande direktörer gäller i första hand för årsredovisningen. De gäller dock även i koncernredovisningar, både enligt lagbegränsad IAS och IAS-förordningen, men med två avvikelser. Kravet på specificering på individnivå gäller endast styrelseledamöter och verkställande direktören i moderföretaget. Där ska dock uppgifterna omfatta även ersättningar som lämnas från andra koncernföretag¹². I förarbetena förtydligas att motsvarande begränsningar även gäller i koncernredovisningar enligt IAS-förordningen samt att kravet på att upplysa om riktlinjer för ersättningar inte gäller i en koncernredovisning¹³.

1.2.3 Tidigare regler i ÅRL, ÅRKL och ÅRFL

I bilaga 2 finns en sammanfattning av tidigare regler i ÅRL, ÅRKL och ÅRFL.

1.3 Nuvarande regler i finansinspektionens redovisningsföreskrifter

⁹ Se 5 kap. 23 § ÅRL och 5 kap. 1 § ÅRKL respektive ÅRFL.

¹⁰ Se 5 kap. 24 § och 5 kap. 1 § ÅRKL respektive ÅRFL.

¹¹ Se 6 kap. 1 a § ÅRL och 6 kap. 1 § ÅRKL respektive ÅRFL.

¹² Se 7 kap. 14 § andra stycket och 32 § ÅRL, 7 kap. 4 § andra stycket och 7 § ÅRKL samt 7 kap. 4 § andra stycket och 5 § ÅRFL.

¹³ Se prop. 2005/06:186 s. 75, 77 och 81.

Banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och försäkringsföretag ska enligt Finansinspektionens redovisningsföreskrifter lämna detaljerade upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare¹⁴. Vissa upplysningar om ledningen följer också av IAS 24 Upplysningar om närstående. En mer detaljerad beskrivning av dessa regler finns i *bilaga 1*.

Föreskrifterna infördes 2004. FI ansåg att dåvarande lagstiftning inte var tillräckligt detaljerad avseende upplysningar om ledande befattningshavares ersättningar och förmåner. I dåvarande lagstiftning fanns det inte några krav avseende upplysningar om hur stora ersättningar eller förmåner som tillkom individuella personer. FI ansåg att det var angeläget att förbättra informationen om styrelsens och ledningens ersättningar och förmåner för framförallt livförsäkringsföretag och övriga finansiella företag som förvaltar allmänhetens kapital, lämnar rådgivning eller bistår vid värdepappersaffärer.

För att säkerställa allmänhetens förtroende för finansmarknaden var det enligt FI viktigt att insynen omfattar en bred krets av finansiella företag. För att ge en god jämförelse av belöningsystemen i olika finansiella företag bedömdes också angeläget att de nya reglerna tillämpas i princip utan undantag. FI bedömde dock att upplysningsreglerna kunde begränsas till försäkringsföretag och de viktigaste kreditinstituten, dvs. banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag. Detta bedömdes också säkerställa en bättre insyn i ersättnings- och förmånsstrukturer på koncernnivå när ett finansiellt företag är moderföretag till ett företag där insynen är särskilt angelägen.

Vissa noterade bolag (aktiemarknadsbolag) omfattades redan tidigare av strängare regler än den nya lagstiftningen. De omfattades av en rekommendation från Näringslivets Börskommitté (NBK) angående information om ledande befattningshavares förmåner¹⁵. NBK:s rekommendation ställde större krav på specifikation av olika ersättningar och förmåner jämfört med ÅRL, ÅRKL, ÅRFL, BFN R 4 och Redovisningsrådets rekommendationer. NBK:s rekommendation gällde även för motsvarande finansiella företag. Därför utformade FI sina redovisningsföreskrifter med förebild i reglerna från NBK. Enbart mindre anpassningar gjordes främst för att reglerna skulle passa även för onoterade företag.

Den 1 juli 2006 har NBK:s regler om information om ledande befattningshavares förmåner upphört att gälla. Upphävandet motiveras med att en ny lagstiftning rörande dessa frågor trätt i kraft vid nämnda datum¹⁶.

Som vi redan inledningsvis nämnt behöver även FI:s redovisningsföreskrifter om upplysningar om ersättningar och förmåner till ledningen ses över med hänsyn till den nya lagstiftningen.

¹⁴ Se 5 kap. 16 § FFFS 2006:16 och 5 kap. 12 § FFFS 2006:17.

¹⁵ NBK:s regler om information om ledande befattningshavares förmåner (2003).

¹⁶ Se www.naringslivetsborskommitte.se.

2. Förslag till ändringar i FFFS 2006:16 och 2006:17

2.1 Upplysningar om ersättningar till ledningen

SAMMANFATTNING

Vi föreslår följande:

Föreskrifter och allmänna råd med informationskrav som följer av den nya lagstiftningen tas bort.

Nuvarande upplysningskrav om ersättningar och förmåner som inte krävs av lag eller IFRS-regelverket behålls.

FI:s detaljerade upplysningskrav om ersättningar och förmåner ska omfatta samma företag och personkrets som i lagstiftningen.

Upplysningskraven om pensionsvillkor behålls i föreskrifter medan vissa andra upplysningskrav om ersättningar och förmåner som inte direkt följer av IFRS-regelverket flyttas till allmänna råd.

Begreppet högsta ledningen utgår från föreskriften. Istället införs begreppet nyckelpersoner i ledande ställning, som definieras i IAS 24.

2.1.1 Bör finansiella företag, och i så fall vilka, lämna detaljupplysningar om ersättningar och förmåner utöver lag?

FI:s nuvarande redovisningsföreskrifter innebär att upplysningarna på individnivå ska lämnas på mer detaljerad nivå än vad som krävs enligt den ändrade lagstiftningen. FI:s regler är å andra sidan begränsade till banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och försäkringsföretag.

De motiv som FI åberopade när nuvarande bestämmelser infördes är fortfarande relevanta. För att garantera att externa intressenter ska ha en möjlighet att granska och jämföra vilka ersättningar och förmåner som utgår till styrelse och ledning föreslår vi således att vissa upplysningskrav kvarstår i föreskrifterna, eftersom dessa inte täcks in av den förändrade lagstiftningen. Det gäller upplysningar om incitamentsprogram, pensionsålder, under vilken tid pension ska utgå, om bonus och andra rörliga ersättningar utgör pensionsgrundande belopp samt upplysningar om väsentliga villkor i avtal om avgångsvederlag när uppdraget upphör i förtid. FI anser att dessa upplysningskrav är av stor vikt eftersom denna information inte framgår av redovisningen förrän kostnaderna uppstår. Om FI tog bort sina upplysningskrav skulle också lagstiftningens syfte att förbättra informationen på detta område förfe-
las.

Sådana upplysningar är samtidigt specificering av lagkrav. Vikten av upplysningarna i finansiella företag oavsett verksamhet och storlek förstärks också av den nya lagstiftningen, som omfattar alla finansiella företag oavsett storlek. Därför anser vi att kretsen av företag som ska lämna detaljupplysningar bestäms på samma sätt som lag. Detta innebär att upplysningskraven även åläggs andra kreditinstitut än banker och kreditmarknadsföretag, dvs. institut för elektroniska pengar, Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska stadshypotekskassan. Vårt förslag innebär också att nya detaljupplysningar behöver lämnas i koncernredovisningen för finansiella holdingföretag som tillämpar ÅRKL. Däremot omfattas holdingbolag enligt ÅRFL formellt av reglerna i sin koncernredovisning¹⁷. Utvidgningen till holdingföretag är lämplig eftersom dessa kan ha viktiga institut och försäkringsföretag som dotterföretag. Även utvidgningen till hypoteksinstituten bedöms lämplig på grund av deras statliga anknytning. Institut för elektroniska pengar omfattas i nästan alla sammanhang av samma regler som övriga kreditinstitut. Att undanta sådana institut just i detta sammanhang framstår därför som omotiverat. Förhållandena för dispensförsäkringsföretag är dock speciella. Reglerna för dessa företag behandlas i avsnitt 3.

Vissa av de nuvarande upplysningskraven finns i IFRS-regelverket och vissa av upplysningskraven är förtydliganden av IFRS-reglerna. Genom vår generella hänvisning till IFRS-regelverket i 2 kap. blir dessa upplysningskrav överlappande. Vi förslår dock att upplysningskraven avseende vissa upplysningar om villkor i avtal för ledande befattningshavare om framtida pensioner, som avser förtydliganden av främst IAS 19 Ersättningar till anställda behålls, men flyttas till allmänna råd. Motivet till detta är att IAS 19 ännu inte behöver tillämpas av mindre företag enligt föreskriften. Eftersom denna valfrihet finns för företagen anser vi att upplysningskravet ska behållas för att alla företag ska lämna likvärdiga upplysningar.

2.1.2 För vilka personer bör detaljupplysningar på individnivå lämnas?

Finansiella företag ska enligt den ändrade lagstiftningen ange summan av ersättningar respektive förmåner på individnivå till – i första hand – verkställande direktören och styrelseledamöter, utom arbetstagarrepresentanter. Vi föreslår att den krets för vilken detaljupplysningar ska lämnas på individnivå enligt FI:s redovisningsföreskrifter ska bestämmas på samma sätt. Detaljupplysningarna bör alltså inte längre anknytas till begreppet högsta ledningen, vilket var en anpassning till NBK:s regler som dock numera upphävts. Ur tillämparsynpunkt är det också en fördel om begreppet högsta ledningen utgår från föreskrifterna, så att upplysningarna på individnivå i större utsträckning lämnas för samma krets som enligt lag.

Finansiella företag ska enligt den ändrade lagstiftningen ange summan av ersättningar respektive förmåner på individnivå även till tidigare styrelseledamöter, utom arbetstagarrepresentanter, och tidigare verkställande direktörer och vice verkställande direktör¹⁸. Vi finner dock inte tillräckliga skäl för att kräva att våra detaljupplysningar ska behöva lämnas på individnivå för tidigare befattningshavare eller för vice verkställande direktör. Detta bedöms

¹⁷ Se 5 kap. 12 § FFFS 2006:17 som gäller för försäkringsföretag och som tillämpas i koncernredovisningen enligt 7 kap. 1 § första stycket. Finansiella holdingföretag ingår i definitionen försäkringsföretag enligt 1 kap. 2 § FFFS 2006:17.

¹⁸ Se 5 kap. 23 och 24 §§ ÅRL.

också mest förenligt med vad som gäller enligt IAS 24 Upplysningar om närstående.

2.1.3 Sammanfattande upplysningar för andra ledande befattningshavare?

För andra ledande befattningshavare än styrelseledamöter och verkställande direktören ska, enligt gällande redovisningsföreskrifter, de upplysningar som ska lämnas på individnivå för verkställande direktören och andra styrelseledamöter än arbetstagarrepresentanter, lämnas sammanfattningsvis och samlat för gruppen. Även dessa uppgiftskrav är begränsade till banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och försäkringsföretag. Vi anser att sådana upplysningar alltså är av intresse för externa intressenter. Vi föreslår därför att upplysningskrav behålls. Vi anser dock att upplysningskravet bör utvidgas till alla finansiella företag som ska lämna uppgifter om ersättningar till styrelse och verkställande direktör på individnivå. Detta är konsekvent med att lagstiftaren inte funnit någon anledning att särbehandla vissa institut i detta sammanhang.

Ledande befattningshavare är definierade i föreskrifterna som ”styrelseledamöter och andra som har befogenhet och ansvar för planering, ledning och styrning av företagets aktiviteter eller, om företaget är ett moderföretag, koncernens aktiviteter”. Avsikten har varit att anknyta till definitionen av ”nyckelpersoner i ledande ställning” enligt IAS 24 Upplysningar om närstående. Definition infördes i redovisningsföreskrifterna innan IAS 24 (2003), där begreppet förekommer, hade godkänts av EG-kommissionen.

Vi föreslår nu att begreppet nyckelpersoner i ledande ställning införs i föreskrifterna genom att definitionen av ledande befattningshavare ändras. Enligt vår mening finns det en stor fördel att använda definitionen i IAS 24. Standarden ska tillämpas i koncernredovisningar enligt IAS-förordningen och i års- och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS. Den version av IAS 24 som definierar begreppet har numera antagits inom EU och gäller redan på grund av IAS-förordningen eller hänvisningar i 2 kap. allmänna råd i respektive redovisningsföreskrift. Det förenklar för de finansiella företagen och underlättar för externa intressenter om samma begrepp används i de olika regelverken.

Vi bedömer inte att innebörden av begreppet nyckelpersoner i ledande ställning enligt IAS 24 på något avgörande sätt skiljer sig från det i redovisningslagstiftningen använda begreppet ”andra personer i företagets ledning”¹⁹. Vi föreslår därför allmänna råd om att årsredovisningslagens begrepp bör tolkas i enlighet med IAS 24. Konsekvensen blir att de upplysningar om summan av ersättningar respektive förmåner som ska lämnas samlat för styrelseledamöter, verkställande direktören och andra personer i företagets ledning så långt möjligt kan lämnas för samma personkrets som beaktas enligt FI:s redovisningsföreskrifter och IAS 24.

¹⁹ Jfr prop. 2005/06:186 s. 50.

2.2 Upplysningar om principer och processer

SAMMANFATTNING

Vi föreslår följande:

Alla finansiella företag ska lämna upplysningar om principer för att bestämma ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Med ersättning jämställs överlåtelse av värdepapper och upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från företaget.

Alla finansiella företag bör även lämna upplysningar om tillämpade berednings- och beslutsprocesser. Upplysningar om besluts- och beredningsprocesser ska alltså även lämnas av aktiemarknadsbolag som inte valt att reglera frågan i riktlinjerna.

Våra regler bör gälla enbart om inte motsvarande information lämnas om innehållet i ett aktiemarknadsbolags riktlinjer på grund av lag.

Upplysningarna om principer och processer för ersättningar och förmåner ska numera som huvudregel lämnas i förvaltningsberättelsen. Upplysningarna får dock lämnas i en not om det hänvisas dit. I det senare fallet ska upplysningarna, i likhet med lagkraven för aktiemarknadsbolagen, lämnas i anslutning till uppgifterna om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare.

2.2.1 Bör alla finansiella företag lämna upplysningar om principer och processer för att bestämma ersättningar och förmåner till ledningen?

Enligt lagstiftningen ska bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag och försäkringsaktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige (så kallade aktiemarknadsbolag)²⁰, lämna upplysningar om de senaste beslutade riktlinjerna av det slag som avses i 8 kap. 51 § ABL eller, för försäkringsaktiebolag, 8 kap. 9 § FRL Upplysningar ska också lämnas om styrelsens förslag till de riktlinjer som ska gälla från nästa årsstämma²¹. I förarbetena till den associationsrättsliga lagstiftningen har lagstiftaren utgått från att andra än aktiemarknadsbolag kan tillämpa bestämmelserna på frivillig basis (prop. 2005/06:186 s. 65). I sådana fall finns dock inget lagkrav att upplysa om innehållet i riktlinjerna i externredovisningen.

Enligt FI:s gällande redovisningsföreskrifter ska banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och försäkringsföretag lämna tilläggsupplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas. Upplysningskravet avser till

²⁰ Begreppet upptagen till handel på reglerad marknad i Sverige motsvarar i sak det tidigare begreppet noterad vid en börs eller en auktoriserad marknadsplats. Detta innebär notering vid en svensk börs eller en annan reglerad svensk marknad (se prop. 2006/07:115 s. 658 samt prop. 2005/06:186 s. 54 ff. och 74).

²¹ Se 6 kap. 1 a § ÄRL och 6 kap. 1 § andra stycket ÄRKL respektive ÄRFL.

skillnad från lagstiftningen även onoterade företag och andra noterade företag än aktiemarknadsbolag, såsom företag som har skuldebrev noterade eller som är noterade utomlands.

Vi anser att upplysningar om principer och processer för att bestämma ersättningar och förmåner är relevanta även i sådana fall. Det finns därför ingen anledning att i sak begränsa den krets som enligt FI:s redovisningsföreskrifter ska lämna upplysningar om principer och processer för att bestämma ersättningar. Vi anser istället att kretsen som lämnar dessa upplysningar bör vara densamma som lämnar informationen om räkenskapsårets utbetalda ersättningar och förmåner, dvs. alla finansiella företag.

Dispensförsäkringsföretag behandlas i avsnitt 3.

2.2.2 Bör företag även upplysa om principer och processer för alla överlåtelser av värdepapper till ledande befattningshavare?

Vid utformningen av ett aktiemarknadsbolag riktlinjer ska överlåtelser av värdepapper och upplåtelser av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från bolaget jämföras med ersättningar. Som en följd av att upplysningar i årsredovisningen eller koncernredovisningen lämnas om innehållet i företagets beslutade riktlinjer, kommer principerna för sådana närstående transaktioner att framgå för externa intressenter.

Motsvarande information är enligt vår mening av intresse för externa intressenter också i finansiella företag som inte är aktiemarknadsbolag. Det är också konsekvent med att företag i efterhand ska lämna upplysningar om ersättningar och förmåner i form av finansiella instrument och rättigheter som erhållits av företaget²². Alla finansiella företag bör därför lämna information om vilka principer som tillämpas i detta avseende. Det kan framhållas att sådan information inte direkt motsvaras av information som lämnas enligt IAS 24 Upplysningar om närstående, eftersom den standarden avser upplysningar om transaktioner och mellanhavanden med nyckelpersoner i ledningen.

När det gäller riktlinjernas innehåll gör den associationsrättsliga lagstiftningen ett undantag för emissioner av det slag som avses i 16 kap. ABL²³. Bakgrunden är att de så kallade Leo-bestämmelserna ger aktieägarna insyn och inflytande över bl.a. emissioner riktade till ledande bolagsfunktionärer. Undantaget motiveras med att det är olämpligt att ha två överlappande regelverk beträffande beslutsordningen för emissioner m.m. (prop. 2005/06:186 s. 47).

Undantaget är således motiverat av rent associationsrättsliga hänsyn. För externa intressenter är det däremot lika intressant att få kännedom om de principer företaget tillämpar, oavsett vilket bolagsorgan som beslutar om överlåtelserna. I våra regler föreslås därför inget undantag för emissioner av det slag som avses i 16 kap.

²² Se 5 kap. 16 § FFFS 2006:16 och 5 kap. 12 § FFFS 2006:17.

²³ Se 8 kap. 51 § ABL och 8 kap. 9 § FRL.

2.2.3 Bör företag som enligt lag ska upplysa om riktlinjer för ersättningar undantas från FI:s regler om upplysningar om principer och processer?

Lagkravet på information om riktlinjer för ersättningar till verkställande direktören och andra personer i företagets ledning avser aktiemarknadsbolag. Lagkravet tillgodoser, enligt vår mening, i huvudsak de upplysningar om principer för ersättningar och förmåner till styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare som företag ska lämna enligt gällande redovisningsföreskrifter från FI. Trots att riktlinjerna enligt ordalydelsen endast avser ”ersättningar” ska dessa enligt förarbetena, i likhet med FI:s redovisningsföreskrifter, även beakta förmåner.

Den nya lagstiftningen innehåller emellertid, till skillnad från FI:s redovisningsföreskrifter, inget krav på att alltid ange de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas. Det finns dock inte något hinder mot att de av bolagsstämman beslutade riktlinjerna innehåller föreskrifter om hur bolagets ledning ska hantera och bereda ersättningsfrågorna²⁴. I sådana fall kommer informationen om riktlinjernas innehåll att beskriva berednings- och beslutsprocesser. Externa intressenter har dock samma intresse av informationen, oavsett om företaget valt att reglera frågan i riktlinjerna eller inte.

Våra regler bör inte omfatta krav som följer av lag. Därför föreslår vi att redovisningsföreskrifterna omarbetas så att upplysningar om principer och processer för ersättningar och förmåner ska lämnas enbart i de fall inte motsvarande upplysningar lämnas på grund av lag.

2.2.4 I vilken del av redovisningen bör upplysningarna om principer och processer för ersättningar och förmåner lämnas?

Upplysningar om riktlinjer för ersättningar till ledningen ska enligt redovisningslagarna lämnas i förvaltningsberättelsen. Upplysningarna om beslutade riktlinjer får dock även lämnas i anslutning till notupplysningar om ersättningarna och förmånerna. I så fall ska förvaltningsberättelsen hänvisa till den plats informationen lämnas²⁵.

Enligt våra regler ska upplysningar om principer och processer för ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare lämnas som tilläggsupplysningar i not enligt 5 kap. i redovisningsföreskrifterna.

Alla finansiella företag bör få lämna berörda upplysningar på samma sätt som aktiemarknadsbolag. Vi föreslår därför att FI:s regler i denna del flyttas till reglerna för förvaltningsberättelsens innehåll. Av våra generella regler följer att de upplysningar som ska lämnas i förvaltningsberättelsen får lämnas som tilläggsupplysningar i not, om det hänvisas dit (se 6 kap. 1 § andra stycket FFFS 2006:16 och FFFS 2006:17). För att samordna med lagen föreslår vi också att det införs regler om att upplysningarna i så fall ska lämnas i anslutning till notupplysningarna om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare.

²⁴ Se prop. 2005/06:186 s. 60.

²⁵ Se 6 kap. 1 a § ÅRL och 6 kap. 1 § andra stycket ÅRKL respektive ÅRFL.

Vidare bör det klargöras att ledande befattningshavare i detta sammanhang definieras på samma sätt som när det gäller upplysningarna om utgivna ersättningar och förmåner.

2.3 Upplysningar i koncernredovisningen

SAMMANFATTNING

Vi föreslår följande:

FI:s föreskrifter om detaljupplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare ska tillämpas även i en koncernredovisning enligt IAS-förordningen.

I likhet med lag behöver våra detaljupplysningar i koncernredovisningen enbart avse befattningshavare i moderföretaget. Av samma skäl behöver ersättningar och förmåner från andra koncernföretag endast beaktas i koncernredovisningen.

Upplysningar om principer och processer för ersättningar till ledande befattningshavare behöver, som en anpassning till lagens upplysningar om riktlinjer, enbart lämnas i årsredovisningen.

De ändrade lagreglerna om upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare gäller även i en koncernredovisning enligt IAS-förordningen. Upplysningsreglerna i redovisningsföreskrifterna från FI har däremot inte behövt tillämpas där. Motivet har varit att ge utrymme för IFRS utan nationella särregler²⁶. Eftersom upplysningar om ersättningar och förmåner på individnivå enligt lag ska gälla i koncernredovisningar enligt IAS-förordningen bör även våra detaljregler gälla där.

Den ändrade lagstiftningen innehåller två anpassningen när upplysningarna lämnas i en koncernredovisning. Anpassningarna innebär dels att upplysningarna får utelämnas i fråga om ledande befattningshavare i dotterföretag, dels att upplysningarna även omfattar ersättningar och förmåner från andra koncernföretag. FI:s nuvarande regler har däremot haft samma upplysningskrav i årsredovisningen och koncernredovisningar enligt lagbegränsad IFRS. Detta hade också sin förebild i reglerna från NBK.

Vi föreslår nu att redovisningsföreskrifterna utformas på samma sätt som lagstiftningen. Det innebär att vissa anpassningar införs i 7 kap. i redovisningsföreskrifterna och att aktuella bestämmelser i 5 kap. omarbetas så att de inte behandlar koncernfallen. Förändringen förenklar tillämpningen och innebär att ersättningar som ledande befattningshavare får från andra koncernföretag endast behöver beaktas för moderföretagets ledning i en koncernredovisning.

²⁶ NBK:s tidigare regler hade dock ingen sådan begränsning.

Även om ändringen kan leda till försämrad information i vissa fall är vi inte beredda att frångå lagstiftningens utformning på denna punkt (se vidare behovs- och konsekvensanalysen, avsnitt 5).

2.4 Upplysningar i delårsrapporter

SAMMANFATTNING

Vi föreslår att nuvarande upplysningar som ska lämnas i en delårsrapport, om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden, ska alltjämt lämnas. Upplysningsregeln utvidgas till alla finansiella företag.

Den ändrade lagstiftningen innehåller inga särskilda bestämmelser om upplysningar om ersättningar och förmåner i delårsrapporter. Sådana bestämmelser finns emellertid i FI:s redovisningsföreskrifter och överensstämmer med vad som gällt enligt NBK:s regler. Enligt FI:s nuvarande regler lämnas upplysningar om sådana ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden (se 8 kap. 3 § FFFS 2007:13 och 8 kap. allmänna råd, 5 FFFS 2007:14).

Vi anser alltjämt att sådana upplysningar är viktiga för externa intressenter. Nuvarande regler i redovisningsföreskrifterna bör därför behållas.

Den nya lagstiftningen och våra förslag innebär att upplysningar om ersättningar och förmåner till styrelseledamöter och verkställande direktören på individnivå i årsredovisningen och koncernredovisningen ska lämnas av alla finansiella företag. Vi föreslår därför att upplysningskravet i delårsrapporten om förändringar under delårsperioden bör utvidgas till att omfatta alla finansiella företag. Detta blir fallet för företag som tillämpar lagbegränsad IFRS genom att reglerna om delårsrapporter hänvisar till upplysningskraven i 5 kap. i respektive redovisningsföreskrift. För företag som tillämpar IAS-förordningen i koncernredovisning krävs däremot en komplettering i 8 kap. 5 § FFFS 2007:13 och 8 kap. allmänna råd 9 FFFS 2007:14 som behandlar delårsrapporter i den del som avser koncernen.

3. Undantag för dispensförsäkringsföretag

SAMMANFATTNING

Vi föreslår att dispensförsäkringsföretag undantas från ÅRFL:s nya upplysningskrav om ersättningar och förmåner till andra personer i företags ledning och specifikation på individnivå avseende styrelseledamöter och verkställande direktör.

Den ändrade lagstiftningen omfattar även dispensförsäkringsföretag, dvs. företag som har dispens från ÅRFL för att tillämpa förenklade årsredovisningsregler enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens.

Urvalet av förenklingar för dispensförsäkringsföretag bör, i förhållande till ÅRFL och FI:s allmänna redovisningsföreskrifter, bestämmas efter en avvägning mellan intresset av information och företags kostnader för att ta fram denna. Som FI tidigare fastslagit bör kraven på redovisningen inte ställas alltför höga men heller inte så låga att årsredovisningen förfelar sitt syfte att ge grundläggande information om företags verksamhet och ekonomiska förhållanden²⁷. Dispensförsäkringsföretag omfattas inte av gällande särföreskrifter i 5 kap. 12 § FFFS 2006:17 om upplysningar om ersättningar till ledande befattningshavare.

Dispensförsäkringsföretag tillämpar idag mer generellt sådana bestämmelser som är gemensamma med företag som omfattas av ÅRL. Vi anser att denna princip bör upprätthållas även fortsättningsvis. I dispensförsäkringsföretag saknas i regel medlemmar av direktion eller andra nyckelpersoner som kan ingå i bolagets ledning vid sidan av styrelseledamöter och en eventuell verkställande direktör (jfr prop. 2005/06:186 s. 50). Vidare är ersättningar till styrelseledamöter i dispensförsäkringsföretag i de flesta fall låga och schablonmässigt bestämda. Intresset av de nya upplysningarna i denna typ av företag uppväger därför enligt vår bedömning inte svårigheterna och kostnaderna för att tillämpa bestämmelserna. Vi anser därför att det finns särskilda skäl för att undanta dispensförsäkringsföretag från de nya upplysningsreglerna i 5 kap. 20 § tredje stycket och 5 kap. 22 § andra stycket ÅRL. Vi föreslår därför att en sådan undantagsbestämmelse tas in i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens.

Det finns däremot inget behov av att undanta dispensförsäkringsföretag från lagbestämmelser om upplysningar om riktlinjer, eftersom dessa bestämmelser redan i sig är begränsade till aktiemarknadsbolag.

²⁷ Se Förslagspromemoria om nya redovisningsföreskrifter för 2007, Förslag till föreskrifter om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens, 2006-10-25, s. 10.

4. Ikraftträdande- och övergångsfrågor

SAMMANFATTNING

Ändringarna i FI:s redovisningsföreskrifter bör tillämpas så snart möjligt. Vi föreslår därför att de bör tillämpas i årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2007 eller senare. De nya reglerna om delårsrapporter bör tillämpas för en del av ett räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2008 eller senare.

Den ändrade lagstiftningen trädde ikraft den 1 juli 2006. Den ska enligt övergångsreglerna tillämpas första gången i årsredovisningar och koncernredovisningar som avser räkenskapsår som inleds närmast efter den 30 juni 2006.

Vi föreslår därför att tillämpningen av FI:s nya redovisningsföreskrifter så långt möjligt bör sammanfalla med den nya lagstiftningen och tillämpas så snart det kan ske. I enlighet med författningsrättsliga principer kan dock nya regler som princip tillämpas endast om de trätt ikraft när redovisningen godkänns på stämman.

Mot denna bakgrund föreslår vi därför att de nya reglerna om årsredovisningen och koncernredovisningen ska tillämpas på årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättas under första halvåret 2008 men som avser räkenskapsåret 2007.

När det gäller delårsrapporter är det naturligt att de nya reglerna tillämpas först i en delårsrapport som avser en delårsperiod som infaller under räkenskapsår som inleds den 1 januari 2008 eller senare.

5. Behovs- och konsekvensanalys

SAMMANFATTNING

De föreslagna ändringarna i Finansinspektionens redovisningsföreskrifter är nödvändiga för att anpassa vissa upplysningsregler till ändrad lagstiftning.

Förslaget är i huvudsak till fördel för finansiella företag genom att det underlättar en samtidig tillämpning av lag, redovisningsföreskrifterna och IAS 24 Upplysningar om närstående.

Andra kreditinstitut än banker och kreditmarknadsföreningar åläggs dock nya upplysningskrav. Detsamma gäller finansiella holdingföretag som upprättar koncernredovisning enligt ÅRKL eller ÅRFL. Dessa företag ska utöver de nya lagkraven även lämna nya detaljupplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Desamma gäller i koncernredovisningen och delårsrapport för koncernen i företag som tillämpar IAS-förordningen där.

Förslagen innebär också att alla finansiella företag ska lämna nya upplysningar om överlåtelser eller upplåtelser avseende värdepapper.

Förslaget är utformat så att externa intressenters insyn i företagets belöningsystem till ledande befattningshavare väsentligen inte ska försämrats i förhållande till gällande redovisningsföreskrifter.

Förslaget har heller inga särskilda konsekvenser för mindre företag förutom i ett avseende. Vårt förslag till undantag från ÅRFL för dispensförsäkringsföretag underlättar och förenklar för denna typ av företag.

Förslagen medför inga nämnvärda merkostnader för de berörda företag som tidigare omfattats av upplysningskraven. För övriga bedöms merkostnaderna vara marginella.

Förslagen påverkar inte FI:s tillsyn av finansiella företag.

Såsom tidigare framgått har ändringar skett i årsredovisningslagarna avseende upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Ändringarna innebär att upplysningskraven där delvis motsvarar vad som idag följer av FI:s redovisningsföreskrifter. Det är därför nödvändigt att anpassa redovisningsföreskrifterna till lagen för att undvika en dubbelreglering.

Våra föreslagna ändringar innebär att krav som redan följer av lag inte längre följer av FI:s redovisningsföreskrifter. Vårt förslag innebär också att vi behåller krav på detaljupplysningar i redovisningsföreskrifterna utöver vad som krävs enligt lag. Det kan i och för sig ifrågasättas om inte också FI, i likhet med NBK, helt borde ta bort särreglerna på grund av den nya lagstiftningen. Detta skulle emellertid förfela syftet med lagstiftningen, nämligen att

öka öppenheten och förbättra informationen om ledande befattningshavares ersättningar. Upplysningar om ersättning och förmåner till ledande befattningshavare i finansiella företag är av stort intresse för allmänheten, och specifikt för de företagens kunder. Företagen förutsätts ha interna riktlinjer och processer för hur ersättningar kan ges. I och med detta och att kravet endast är att företagen ska upplysa om detta i årsredovisningen, inte hur redovisningen ska ske, bör inte kravet innebära en alltför stor börda.

Föreskriftsförslagen är utformade så att upplysningarna ska kunna lämnas i samma redovisningshandlingar som de nya lagkraven. Vi har även strävat efter att så långt möjligt samordna lagkraven med reglerna i IAS 24 Upplysningar om närstående, som innehåller andra upplysningskrav inom området. Våra föreslagna ändringar underlättar för de berörda företagen att samtidigt tillämpa lag, redovisningsföreskrifter och internationella redovisningsstandarder. Genom att ”överlappande” upplysningskrav har tagits bort i redovisningsföreskrifterna förenklar detta tillämpningen av föreskrifterna för företagen och de behöver bara lämna informationen en gång samt lämna den på samma ställe trots att de tillämpar flera regelverk. Vi bedömer att dessa anpassningar av föreskriften leder till lägre kostnader för företagen jämfört med om vi inte gör några förändringar i föreskrifterna.

Vissa kreditinstitut är idag undantagna från gällande upplysningskrav från FI. Det är kreditinstitut som inte är banker eller kreditmarknadsföretag, dvs. institut för elektroniska pengar, Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska stadshypotekskassan. Det gäller cirka fem företag. Vi bedömer att den ökade tidsåtgången för dessa i det årliga arbetet med upprättande av årsredovisning och koncernredovisningen kommer att vara tämligen marginell i förhållande till den totala tidsåtgång som årsredovisningslagarnas nya krav och föreskrifterna nuvarande bestämmelser medför.

Vårt förslag innebär också att nya detaljupplysningar behöver lämnas i koncernredovisningen för företag som tillämpar IAS-förordningen och av finansiella holdingföretag som tillämpar ÅRKL. Vi uppskattar att det finns ungefär ett 50-tal sådana företag. Utvidgningen till holdingföretag enligt ÅRKL är naturlig eftersom dessa kan ha bl.a. banker som dotterföretag. Finansiella företag som omfattas av IAS-förordningen torde dessutom redan tidigare ha sammanställt och lämnat motsvarande information till följd av NBK:s rekommendation. Förslaget bedöms inte innebära någon ökad tidsåtgång i det löpande bokföringsarbetet.

Förslagen innebär också att alla finansiella företag ska lämna nya upplysningar om principer och processer för eventuella överlåtelser eller upplåtelser av värdepapper till ledande befattningshavare. Detta är konsekvent med lagstiftningen för aktiemarknadsbolag. FI utgår från att företagen har interna riktlinjer för den typen av ersättningar, varför vi inte anser att det bör uppkomma några beaktansvärda merkostnader för att i årsredovisningen beskriva sådana principer och processer.

Genom att nuvarande upplysningar som inte finns i den nya lagstiftningen och IAS 24 väsentligen behålls i vårt förslag försämras i huvudsak inte externa intressenters insyn i de finansiella företagens belöningssystem jämfört med idag. De upplysningskrav som har behållits i föreskriften bedömer vi inte föranleda några tillkommande kostnader för flertalet finansiella företag,

eftersom dessa upplysningar har lämnats enligt föreskrifterna sedan år 2004. Vi bedömer att genom att tillämpa lagkrav, våra föreslagna föreskrifter och IAS 24 så behålls en tillräcklig detaljgrad i årsredovisningarna avseende upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare.

I några avseenden kan dock våra förslag leda till minskad information om ersättningar och förmåner till ledningen av moderföretag i koncerner som ingår i överordnade koncerner. Ersättningar från koncernföretag ska enligt FI:s gällande föreskrifter beaktas redan i årsredovisningen. Som en anpassning till den ändrade lagstiftningen behöver ersättningar från koncernföretag endast beaktas i koncernredovisningen. I de fall ett moderföretag med stöd av undantagsregler i 7 kap. ÅRKL eller ÅRFL inte upprättar en koncernredovisning torde, enligt vår bedömning, ersättningar från andra koncernföretag inte behöva redovisas för det underordnade moderföretaget ledning, utan endast för det överordnade moderföretagets ledning. En annan ändring är att upplysningar om principer och processer för att bestämma ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare i koncernen inte behöver lämnas (ens för aktiemarknadsbolag), utan endast för befattningshavare i moderföretaget. Detta är också en anpassning till lag. Vi är dock inte beredda att nu införa särskilda föreskrifter för dessa fall. Vi anser att det i första hand är en fråga för lagstiftaren att pröva och, om det anses angeläget, anpassa lagstiftningen för alla svenska företag.

Vi föreslår att dispensförsäkringsföretag undantas från de nya lagkraven om specifikation av ersättningar till ledande befattningshavare. Detta underlättar för denna typ av små företag som slipper lämna nya uppgifter och att pröva om det finns andra ledande befattningshavare än styrelseledamöter och verkställande direktör. I övrigt får våra föreslagna ändringar inga särskilda konsekvenser för mindre företag.

Vi föreslår att föreskrifterna ska få tillämpas för räkenskapsåret 2007 så att finansiella företag så långt möjligt ska kunna tillämpa våra nya regler parallellt med den nya lagstiftningen. Eftersom vissa finansiella företag som har brutna räkenskapsår (annat räkenskapsår än kalenderår) redan har tillämpat den nya lagstiftning parallellt med våra tidigare föreskrifter har dessa i och för sig drabbats av en dubbelreglering. Ett 30-tal kreditmarknads- och värdepappersbolag har brutna räkenskapsår.

Våra föreslagna ändringar avser enbart vissa upplysningskrav och påverkar inte FI:s tillsyn avseende finansiella företag eller rapporteringen till FI.

6. Författningskommentarer

6.1 Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:x) om ändring i finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:16) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

6.1.1 5 kap. 16 §

Rubriken till paragrafen har ändrats redaktionellt för att markera att bestämmelserna även avser upplysningar om förmåner.

Paragrafen har anpassats på flera sätt till ändringarna i redovisningslagstiftningen för alla finansiella företag avseende upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Överlappande upplysningskrav har utgått eller i de fall som upplysningskravet preciserar IFRS-regelverket flyttats till allmänna råd i paragrafen.

Tidigare första stycket om att ange upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare samt de besluts- och beredningsprocesser som tillämpas har flyttats till reglerna för förvaltningsberättelsen i bilaga 4. Detta är en samordning med hur aktie marknadsbolag ska lämna upplysningar om antagna riktlinjer för ersättningar till ledningen enligt lag (se vidare kommentaren till 1 a § i bilaga 4).

I nya *första stycket första meningen* anges för vilka personer som ersättningar och förmåner ska specificeras på individnivå. Begreppet högsta ledningen har utgått. Istället preciseras för vilka befattningar uppgifterna på individnivå ska anges. Kretsen överensstämmer i grunden med de befattningar för vilka summan av ersättningar respektive förmåner ska anges på individnivå enligt lag. Lagen kräver dock upplysningar även för motsvarande tidigare befattningshavare.

Tidigare andra stycket första punkten har utgått eftersom samma upplysningar i huvudsak ska lämnas enligt lag. Tantiem och därmed jämställd ersättning ska nämligen anges särskilt även på individnivå (se 5 kap. 20 § andra och tredje stycket ÅRL som gäller enligt 5 kap. 1 och 2 §§ ÅRKL). Definition av tantiem enligt prop. 2005/06:186 s. 40 är ”ersättning som erhålls på grund av utförd prestation och som fastställts på grundval av verksamhetens resultat”. Detta lagkrav kan jämföras föreskriftens krav på att ange rörliga delar. Det är också i linje med NBK:s definition av rörlig ersättning som avsåg bonus, tantiem och liknande ersättning.

Nya första stycket *första punkten* (tidigare andra stycket andra punkten) om erhållna finansiella instrument kvarstår som en precisering av lag, eftersom de angivna instrumenten ska beaktas antingen som ersättningar (5 kap. 20 §) eller som förmåner (5 kap. 22 §). De finansiella instrument som berörs är i första hand sådana instrument som omfattas av definitionen i 1 kap. 1 § (1991:980) om handel med finansiella instrument. Vid sidan av dessa instrument omfattar regelverket även andra optioner och rättigheter som före-

kommer inom ramen för aktierelaterade incitamentsprogram, s.k. personaloptioner så som de definierats i skattelagstiftningen (se prop. 1997/98:1339 och så kallade syntetiska optioner). Genom att finansiella instrument definieras i IFRS-regelverket, som gäller genom hänvisningar i 2 kap. allmänna råd, är det denna definition som i och för sig blir av betydelse, men därutöver omfattas även andra rättigheter. Det markeras på samma sätt som tidigare att det är fråga om belöningsprogram som kan medföra kostnader för företaget. Däremot har tillämpningen på koncernsituationen utgått som en följd av att särregler för tillämpningen i koncernredovisningen införts i 7 kap. 1 a §. Nya första punkten hör ihop med det nya första stycket i de allmänna råden.

I nya första stycket *andra punkten* (tidigare andra stycket tredje punkten) kvarstår upplysningskraven om pensionsålder och vilken tid pension ska utgå samt huruvida bonus eller andra rörliga ersättningar utgör pensionsgrundande belopp. Dessa upplysningskrav följer inte direkt av ÅRL eller IFRS-regelverket. Övriga upplysningskrav i tidigare tredje punkten har flyttats till allmänna råd som en precisering av IFRS-regelverket.

Nya första stycket *tredje punkten* motsvarar tidigare andra stycket fjärde punkten. Föreskriften behålls eftersom motsvarande upplysning inte krävs enligt lag. Lagen kräver visserligen upplysningar om de väsentligaste villkoren i avtalen, men det finns inget krav att de ska specificeras ytterligare på individnivå. Eftersom upplysningarna är ett komplement till lagkraven och viktiga för genomlysningen av ersättningsvillkor kvarstår upplysningskravet.

Nya *andra stycket* motsvarar närmast tidigare tredje stycket. Kravet att ange sammanfattande upplysningar för denna grupp, av motsvarande slag som för styrelseledamöter och verkställande direktör på individnivå, har behållits, eftersom kravet inte följer direkt av lag. Bestämmelsen har dock omarbetats genom att begreppet ”högsta ledningen” utgått. Detta är en konsekvens av preciseringen i nya första stycket. Upplysningen om att ange antal personer i förevarande grupp har också utgått, eftersom det sammanlagda antal personer i bolagets ledning ska anges enligt lag (se 5 kap. 22 tredje stycket ÅRL och 5 kap. 1 § ÅRKL).

Tidigare fjärde stycket har utgått som en följd av den ändrade lagstiftningen. Av förarbetena framgår att i begreppet andra ersättningar ingår konsultarvode (se prop. 2005/06:186 s. 73). Den borttagna regeln har istället införts som vägledning för tillämpningen av lag i tredje stycket i de allmänna råden till paragrafen. Tidigare andra meningen har utgått i paragrafen, men införts som en regel för tillämpningen i koncernredovisningen (se kommentaren till 7 kap. 1 b §). Tidigare tredje meningen om att ersättningar och förmåner ska beskrivas, om de inte kan beloppsbestämmas har också utgått till följd av den ändrade lagstiftningen.

Nya *tredje stycket* definierar ledande befattningshavare. Det motsvarar tidigare femte stycket och har justerats närmast redaktionellt. Verkställande direktör har lagts till som en anpassning till lag. I likhet med tidigare omfattas både ordinarie styrelseledamöter och styrelsesuppleanter av begreppet. En anpassning av föreskriften har gjorts så att begreppet därutöver omfattas andra ”nyckelpersoner i ledande ställning”. Begreppet används i IAS 24 som gäller generellt för finansiella företags årsredovisningar på grund av hänvis-

ningar i de allmänna råden i 2 kap. Att begreppet bör definieras så framgår av de nya allmänna råden fjärde stycket.

Det kan anmärkas att vissa mindre företag inte behöver lämna upplysningar enligt IAS 19 eller 24 (se 2 kap. allmänna råd 5 FFFS 2006:16). Sådana mindre företag omfattas dock av upplysningskraven i förevarande paragraf.

De allmänna råden till paragrafen motsvarar till stor del tidigare allmänna råd, men med följande förändringar:

- De allmänna rådets tidigare första stycke har överförs till reglerna för förvaltningsberättelsen i bilaga 4, nya 1 a, eftersom paragrafens första stycke har flyttats dit.
- De allmänna rådets tidigare andra stycke har utgått eftersom paragrafen andra stycket 1 har utgått.
- De allmänna rådets tidigare fjärde stycke om ersättning för annat arbete än som styrelseledamot eller annan ledande befattningshavare har som tidigare framgått behållits i nya tredje stycket. Reglerna har kompletterats med en hänvisning till årsredovisningslagen.
- De allmänna rådets tidigare femte stycke om vad som utgör normalt styrelsearvode, som haft betydelse för definitionen av högsta ledningen, har utgått, eftersom den definitionen har utgått.
- De allmänna rådets tidigare sjätte stycke avseende hänvisningen till NBK, har utgått eftersom NBK:s rekommendation har upphört att gälla den 1 juli 2006.

De allmänna råden, nya *första stycket*, motsvarar tidigare tredje stycket med vissa redaktionella bearbetningar.

De allmänna råden, nya *andra stycket*, innehåller regler som flyttats dit från paragrafen. Dessa upplysningar avseende vissa villkor i avtal för ledande befattningshavare om framtida pensioner avser förtydliganden av främst IAS 19 Ersättningar till anställda.

I de allmänna råden, nya *fjärde stycket*, anges att samma personer som utgör nyckelpersoner enligt IAS 24 även bör betraktas som ledande befattningshavare (personer i företagets ledning) vid tillämpning av upplysningsregler om ersättningar och förmåner enligt lag och paragrafen. Motivet är att olika upplysningsregler enligt IAS 24, lag och FI:s föreskrifter så långt möjligt ska avse samma personkrets. En skillnad föreligger dock genom att upplysningarna enligt lag även ska avse tidigare ledande befattningshavare och vice verkställande direktör utan prövning av om dessa är nyckelpersoner i ledningen (se 5 kap. 23 och 24 §§ ÅRL).

6.1.2 7 kap. 1 b §

Paragrafen är ny. I *första punkten* behandlas hur upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare ska lämnas i koncernredovisningen. Där anges att upplysningarna enligt 5 kap. 16 § får utlämnas avseende befattningshavare i dotterföretag. Vidare anges att om företaget är moderföretag ska ersättningar och förmåner från samtliga koncernföretag ingå. Motsvarande regler har tidigare framgått direkt av bestämmelserna i 5 kap. 16 § fjärde stycket för årsredovisningen, men har nu införts för koncernredovisningen i 7 kap. för att utformningen av reglerna ska överensstämma

med utformningen enligt lagen (jfr kommentaren till 5 kap. 16 § och se främst 7 kap. 14 § andra stycket ÅRL).

Andra punkten är ny och innebär att företag inte behöver, i sin koncernredovisning, ange upplysningar om principer och processer för ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Sådana upplysningar behöver alltså endast lämnas i årsredovisningen. Ändringarna har gjorts för att harmonisera med vad som gäller enligt lag för aktiemarknadsbolag som ska lämnas upplysningar om antagna riktlinjer för ersättningar.

6.1.3 7 kap. 2 §

Paragrafen har omarbetats så att 5 kap. 16 § och 1 b § också ska vara tillämplig på koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen.

6.1.4 8 kap. 3 §

Paragrafen avser delårsrapporter i företag som tillämpar lagbegränsad IFRS. Även företag som obligatoriskt eller frivilligt upprättar koncernredovisning enligt IAS-förordningen tillämpas således paragrafen på delårsrapporten i den del som avser juridisk person.

Paragrafen har kompletterats för att det tydligt ska framgå att anpassningarna för koncernredovisningen i nya 7 kap. 1 b § 1 tillämpas i delårsrapporter för den del som avser koncernen. Det finns inget behov av att hänvisa till 1 b § 2, eftersom nya 5 kap. 16 § inte innehåller några bestämmelser om att upplysa om principer och processer för att bestämma ersättningar och förmåner.

6.1.5 8 kap. 5 §

Paragrafen avser delårsrapporter för koncern i företag som tillämpar IAS-förordningen. Även i sådana delårsrapporter ska väsentliga förändringar under delårsperioden beskrivas. Detta är en konsekvens av att upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare ska lämnas i koncernredovisningar enligt IAS-förordningen (se 7 kap. 2 §).

6.1.6 Bilaga 4, 1 a §

Den nya paragrafens *första stycke* och dess *allmänna råd* motsvarar närmast tidigare 5 kap. 16 § första stycket och dess allmänna råd om upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare samt de besluts- och beredningsprocesser som tillämpas. Motivet för att ta in reglerna i reglerna för förvaltningsberättelsen är att samordna med hur aktiemarknadsbolag ska lämna upplysningar om antagna riktlinjer för ersättningar till ledningen enligt den ändrade redovisningslagstiftningen. Där framgår upplysningskraven av 6 kap. 1 § ÅRKL.

Förevarande paragraf avser, till skillnad från tidigare 5 kap. 16 §, alla institut, dvs. även andra än banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag.

Till skillnad från tidigare klargörs i första stycket att överlåtelser av värdepapper och upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper ska framgå av upplysningarna. Detta innebär att berörda företag även ska beskriva sina principer och processer för sådana ersättningsprogram, oavsett om det

framtida ekonomiska utfallet av värdepapperen är ovisst eller ej (jfr prop. 2005/06:186 s. 66). Om företaget inte brukar göra några sådana överlåtelser eller upplåtelser till ledande befattningshavare behöver upplysningar om detta naturligtvis inte lämnas.

Till skillnad från vad som gäller för riktlinjer enligt lagen görs inget undantag för emissioner och överlåtelser av det slag som avses i 16 kap. aktiebolagslagen. Motivet för vårt förslag i denna del framgår av avsnitt 2.2.

I paragrafen anges att våra bestämmelser tillämpas enbart om inte motsvarande upplysningar redan ska lämnas enligt lag.

Av 6 kap. 1 § andra stycket följer en generell rätt för företag att lämna de upplysningar som följer av förevarande bilaga i en not, om hänvisningar sker till noten. I likhet med lagens krav när det gäller upplysningar om antagna riktlinjer anges i *tredje stycket* att upplysningarna i så fall ska anges i anslutning till upplysningarna om utgivna ersättningar och förmåner.

Av *fjärde stycket* följer att definitionen av ledande befattningshavare i 5 kap. 16 § gäller även här.

Paragrafen behöver inte tillämpas i koncernredovisningen. Detta följer av undantaget i 7 kap. 1 a § 2 och 3 §.

6.1.7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av övergångsbestämmelserna framgår att de nya reglerna får tillämpas första gången i årsredovisningar och koncernredovisningar för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2007 eller senare. I fråga om delårsrapporter gäller de nya reglerna först i delårsrapporter som avser del av räkenskapsåret 2008 eller senare.

6.2 Förslaget till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:y) om ändring i finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:17) om årsredovisning i försäkringsföretag

6.2.1 5 kap. 12 §

Rubriken till paragrafen har ändrats redaktionellt för att markera att bestämmelserna även avser upplysningar om förmåner.

Paragrafen har anpassats på flera sätt till ändringarna i ÅRFL och ÅRL avseende upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare. Överlappande upplysningskrav har utgått till förmån för lag. I de fall upplysningskraven förtydligar IFRS-regelverket har de flyttats till allmänna råd. Se författningskommentarer till 5 kap. 16 § FFFS 2006:16.

6.2.2 7 kap. 1 a §

Paragrafen är ny och behandlar hur upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare ska lämnas i koncernredovisningen. Se författningskommentarer till 7 kap. 1 b § FFFS 2006:16.

6.2.3 7 kap. 3 §

Paragrafen har omarbetats så att 5 kap. 12 § och 1 a § också ska vara tillämplig på koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen.

6.2.4 8 kap. allmänna råd punkt 5

Punkten avser delårsrapporter i företag som tillämpar lagbegränsad IFRS. Även företag som obligatoriskt eller frivilligt upprättar koncernredovisning enligt IAS-förordningen tillämpas således paragrafen på delårsrapporten i den del som avser juridisk person.

Punkten har kompletterats för att det tydligt ska framgå att anpassningarna för koncernredovisningen i nya 7 kap. 1 a § 1 tillämpas i delårsrapporter för den del som avser koncernen. Det finns inget behov av att hänvisa till 1 a § 2 bl.a. eftersom 5 kap. 12 § inte innehåller några bestämmelser om att upplysa om principer och processer för att bestämma ersättningar och förmåner.

6.2.5 8 kap. allmänna råd punkt 9

Punkten avser delårsrapporter för koncern i företag som tillämpar IAS-förordningen. Även i sådana delårsrapporter ska väsentliga förändringar under delårsperioden beskrivas. Detta är en konsekvens av att upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare ska lämnas i koncernredovisningar enligt IAS-förordningen (se 7 kap. 3 §).

6.2.6 Bilaga 5, 1 a §

Den nya paragrafens första stycke och dess allmänna råd motsvarar närmast tidigare 5 kap. 12 § första stycket och dess allmänna råd om upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare samt de besluts och beredningsprocesser som tillämpas. Se författningskommentarer till Bilaga 4, 1 a § FFFS 2006:16. Referensen där till 6 kap 1 § ÅRKL avser i stället 6 kap. 1 § ÅRFL avseende försäkringsföretag.

6.2.7 *Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser*

Av övergångsbestämmelserna framgår att de nya reglerna som föreslagits i denna promemoria får tillämpas första gången i årsredovisningar och koncernredovisningar för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2007 eller senare. I fråga om delårsrapporter gäller de nya reglerna först från och med delårsrapporter för en del av räkenskapsåret 2008.

6.3 Förslaget till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:z) om ändring i finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens

6.3.1 5 kap. 1 §

Paragrafen har försetts med ett undantag i nya *första stycket* som innebär att dispensförsäkringsföretag inte behöver lämna de nya upplysningarna enligt ÅRFL om ersättningar och förmåner till personer i företagets ledning. De behöver inte heller lämna upplysningar om antalet personer i gruppen eller om ersättningar och förmåner på individnivå till styrelseledamöter och verkställande direktör. Motivet till undantaget från lag har behandlats i avsnitt 3.

Det kan anmärkas att även dispensförsäkringsföretag, i likhet med företag i allmänhet, även fortsättningsvis ska lämna upplysningar om det sammanlagda beloppet av räkenskapsårets löner och andra ersättningar respektive pensioner och andra förmåner fördelat på, å ena sidan, styrelseledamöter och verkställande direktören, samt, å andra sidan, andra anställda (se 5 kap. 20 § första stycket och 22 § första stycket som gäller enligt 5 kap. 1 § ÅRFL).

6.3.2 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Av övergångsbestämmelserna framgår att de nya reglerna tillämpas första gången i årsredovisningar för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2007 eller senare.

Inga övergångsbestämmelser finns för koncernredovisningen, eftersom en dispens från ÅRFL bör enligt etablerade principer förutsätta att företaget inte upprättar koncernredovisning och under alla förhållanden ska tillämpa reglerna i 7 kap. föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:17) om årsredovisning i försäkringsföretag om en koncernredovisning ändå skulle bli aktuell.

Det behövs inte heller några övergångsregler om delårsrapporter, eftersom FFFS 2006:18 inte förordar några särskilda upplysningar om löner och ersättningar i dispensförsäkringsföretag.

7. Förslag till ändringar i föreskrifterna

7.1 FFFS 2006:16

5 kap. tilläggsupplysningar

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare

~~16 § Banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag ska lämna följande upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas.~~

För var och en av personerna i den högsta ledningen ska följande upplysningar lämnas verkställande direktören och styrelseledamöterna, med undantag för arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda, ska följande upplysningar lämnas:

~~1. Summan av erhållna löner, arvoden och andra ersättningar samt pensioner och andra förmåner, med särskilda uppgifter om~~

- ~~– varje del av ersättningarna och förmånerna som inte är av oväsentlig betydelse,~~
- ~~– den fasta och rörliga delen av ersättningarna, och~~
- ~~– huvuddragen för beräkningen av den rörliga delen.~~

1. Incitamentsprogram

~~2. Vilka finansiella instrument och andra rättigheter som erhållits under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår på grund av incitamentsprogram som kan leda till kostnader för företaget eller, i förekommande fall, koncernen, med särskilda uppgifter om verkligt värde och förvärvspris för instrument och rättigheter erhållna under räkenskapsåret.~~

2. Pensioner och liknande förmåner

~~3. Väsentliga villkor i avtal om framtida pensioner och liknande förmåner efter avslutad anställning, med särskilda uppgifter om~~

- ~~– pensionsålder och under vilken tid pension ska utgå,~~
- ~~– huruvida bonus eller andra rörliga ersättningar utgör pensionsgrundande belopp,~~
- ~~– huruvida pensioner är avgiftsbestämda eller förmånsbestämda,~~
- ~~– räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för avgiftsbestämda pensioner,~~
- ~~– räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för förmånsbestämda pensioner, samt~~
- ~~– för förmånsbestämda pensioner, pensionsnivån uttryckt i förhållande till pensionsgrundande ersättning eller, i förekommande fall, i kronor och om pensionen är villkorad av framtida anställning.~~

3. Avtal om avgångsvederlag

~~4. Väsentliga villkor i avtal om avgångsvederlag och andra ersättningar på grund av att uppdraget upphör i förtid, med uppgift om personen kan påkalla ersättningen och på vilka grunder detta kan ske.~~

För ~~styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare~~ än verkställande direktören och styrelseledamöter som inte ingår i den högsta ledningen ska

sammanfattande upplysningar enligt ~~andra~~ första stycket lämnas samlat för gruppen. ~~Antalet personer i gruppen ska anges.~~

~~Upplysningar enligt andra och tredje stycket ska även omfatta ersättningar och förmåner som företaget lämnar i utbyte mot annat arbete än som styrelseledamot eller ledande befattningshavare. Om företaget är moderföretag i en koncern ska ersättningar och förmåner från samtliga koncernföretag ingå. Om ersättningar eller förmåner inte kan beloppsbestämmas på ett meningsfullt sätt ska de i stället beskrivas så att deras betydelse kan bedömas.~~

I denna paragraf avses med ~~styrelseledamöter~~: ordinarie styrelseledamöter och suppleanter till styrelseledamöter, ledande befattningshavare: ordinarie styrelseledamöter och suppleanter till styrelseledamöter, verkställande direktören och andra nyckelpersoner i ledande ställning, och andra befattningshavare än styrelseledamöter som har befogenhet och ansvar för planering, ledning och styrning av företagets aktiviteter eller, om företaget är ett moderföretag, koncernens aktiviteter, och högsta ledningen: styrelsens ordförande, andra än anställda styrelseledamöter som erhållit ersättning utöver normalt styrelsearvode, verkställande direktören och, i förekommande fall, koncernchefen.

Allmänna råd

Upplysningarna enligt första stycket om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner kan exempelvis beröra principerna för fast och rörlig ersättning samt fördelningen däremellan. Upplysningarna om berednings- och beslutsprocesserna bör exempelvis avse om det finns särskilt inrättade kommittéer och, i så fall, deras mandat och sammansättning.

Vid tillämpningen av andra stycket 1 bör en sådan del av ersättningarna eller förmånerna som överstiger tio procent av summan av ersättningarna respektive förmånerna inte anses vara av oväsentlig betydelse.

De ~~finansiella instrument eller andra rättigheter som erhållits på grund av incitamentsprogram~~ avses i ~~andra stycket 2~~ kan exempelvis utgöras av aktier, konvertibla skuldebrev, s.k. så kallade personaloptioner, syntetiska optioner eller resultatbaserade belöningsprogram. Upplysningarna bör utvisa om tilldelningen av instrumentet eller rättigheten har inneburit en förmån eller inte för personen. Saknas ett etablerat marknadsvärde på instrumenten eller rättigheterna bör om möjligt ett teoretiskt värde beräknas enligt någon allmänt vedertagen värderingsmodell. Upplysningar bör då lämnas om de väsentliga antaganden som använts.

Upplysningar om väsentliga villkor i avtal om framtida pensioner och liknande förmåner efter avslutad ställning bör även omfatta följande upplysningar:

- huruvida pensioner är avgiftsbestämda eller förmånsbestämda,
- räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för avgiftsbestämda pensioner,
- räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för förmånsbestämda pensioner, samt

– för förmånsbestämda pensioner, pensionsnivån uttryckt i förhållande till pensionsgrundande ersättning eller, i förekommande fall, i kronor och om pensionen är villkorad av framtida anställning.

Upplýsingar om andra ersättningar enligt 5 kap. 20 § årsredovisningslagen (1995:1554) omfattar även ~~Såsom ersättningar för~~ annat arbete än som styrelseledamot eller annan ledande befattningshavare. ~~Dessa ersättningar enligt fjärde stycket avses avser~~ även arvoden för uppdrag som tillhör styrelseledamotens normala yrkesverksamhet, ~~t.ex. exempelvis~~ som advokat eller konsult. Det saknar betydelse om ersättningen för arbetet betalas direkt till personen, till ett bolag eller annan tredje man.

Andra än anställda styrelseledamöter som får särskild ersättning utöver normalt styrelsearvode ska enligt femte stycket hänföras till högsta ledningen. Normalt styrelsearvode är i regel det arvode som bestämts av bolags eller föreningsstämman för fördelning inom styrelsen.

Begreppet nyckelpersoner i ledande ställning bör definieras enligt godkända internationella redovisningsstandarder, jfr IAS 24 Upplýsingar om närstående. Dessa personer bör även anses ingå i ledningen vid tillämpning av 5 kap. 20 § tredje stycket och 22 § andra stycket årsredovisningslagen (1995:1554).

Vid tillämpningen av paragrafen kan företag beakta ett exempel för noterade företag som publicerats av Näringslivets Börskommitté.

7 kap. Koncernredovisning

Upplýsingar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare

1 b § Bestämmelserna i 1 § första stycket tillämpas i koncernredovisningen med följande avvikelser:

1. När det gäller upplýsingar enligt 5 kap. 16 § om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare

a) får uppgifter utelämnas i fråga om ledande befattningshavare i dotterföretag, och

b) ska uppgifterna innefatta även ersättningar och förmåner från andra koncernföretag.

2. Upplýsingar enligt 1 a § i bilaga 4 om principer och processer för ersättning till ledande befattningshavare behöver inte lämnas.

Koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen

2 § Ett moderföretag som tillämpar 7 kap. 7 eller 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska i koncernredovisningen tillämpa enbart

1. 1 § första stycket vad gäller hänvisningarna till följande bestämmelser:

a) 5 kap. 16 § om upplýsingar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare, varvid bestämmelsen tillämpas med de avvikelser som anges i 1 b §.

ab) 5 kap. 22 § om föreskriftsenlighet.

bc) 6 kap. 1 § om förvaltningsberättelse, varvid första stycket ska tillämpas i den del stycket hänvisar till följande föreskrifter och allmänna råd i bilaga 4:

- 1 § om upplysningar om verksamheten,
- 2 § om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler, och
- de allmänna råden under 2 § om upplysningar om övervärden i fondförsäkringsrörelse.

ed) 6 kap. 2–4 §§ om femårsöversikter och kapitaltäckningsanalys.

2. 1 § allmänna råd, fjärde–sjätte styckena om kapitaltäckningsanalys i finansiella holdingföretag.

Allmänna råd

Institut som tillämpar IAS-förordningen bör tillämpa Redovisningsrådets rekommendation RR 30:06, Kompletterande redovisningsregler för koncerner, i enlighet med den version som är fastställd i december 2006. RR 30:06 bör tillämpas med de avvikelser och tillägg som följer av bestämmelser i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, se 7 kap. 7 § samma lag.

De uttalanden från Redovisningsrådets Akutgrupp som anges i 2 kap. allmänna råd 2, bör tillämpas på samma sätt som RR 30.

8 kap. Delårsrapport

3 § Upplysningar enligt 5 kap. 16 § om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare ~~i vissa institut~~ ska lämnas om sådana ersättningar och förmåner som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden. I en delårsrapport för koncernen tillämpas de avvikelser som anges i 7 kap. 1 b § 1.

5 § Ett institut som i koncernredovisningen tillämpar 7 kap. 7 eller 8 §§ lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska i en delårsrapport för koncernen enbart tillämpa följande bestämmelser i detta kapitel:

1. 2 § om översiktliga upplysningar om nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelseregler.

2. 3 § om upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden.

3. 4 § om upplysningar om kapitalbas och kapitalkrav.

Bilaga 4 Upplysningar i förvaltningsberättelsen

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare

1 a § Institut ska lämna upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas, om det inte redan framgår av de upplysningar om riktlinjer för ersättningar som vissa noterade företag ska lämna enligt 6 kap. 1 § andra stycket lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Med ersättning jämföras överlåtelse av vär-

depapper och upplåtelse av rätt att i framtiden förvärva värdepapper från företaget.

Om upplysningarna enligt första stycket med stöd av 6 kap. 1 § andra stycket inte lämnas i förvaltningsberättelsen, ska de lämnas i anslutning till de uppgifter om ersättningar och förmåner som ska lämnas enligt 5 kap. 16 §.

I denna paragraf avses med ledande befattningshavare samma personer som beaktas enligt 5 kap. 16 §.

Allmänna råd

Upplysningarna om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner kan exempelvis beröra principerna för fast och rörlig ersättning samt fördelningen däremellan. Upplysningarna om berednings- och beslutsprocesserna bör exempelvis avse om det finns särskilt inrättade kommittéer och, i så fall, deras mandat och sammansättning.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den x månad 200X. Reglerna tillämpas första gången i årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2008 eller senare samt i delårsrapporter som upprättas för en del av sådant räkenskapsår, om inte annat följer av 2.

2. De nya reglerna får tillämpas i årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättas för räkenskapsår som inleds under år 2007.

7.2 FFFS 2006:17

Se utskickat förslag. De föreslagna förändringarna i FFFS 2006:17 är i princip desamma som i ändringsförslaget för FFFS 2006:16. Kommentarer till ändringsförslagen i FFFS 2006:16 motsvaras av följande paragrafer och allmänna råd i FFFS 2006:17:

Kommentarer till FFFS 2006:16

5 kap. 16 §
7 kap. 1 b § (ny)
7 kap. 2 §
8 kap. 3 §
8 kap. 5 §
1 a § i bilaga 4 (ny)

Avser paragraf i FFFS 2006:17

5 kap. 12 §
7 kap. 1 a § (ny)
7 kap. 3 §
8 kap. allmänna råd, punkt 5
8 kap. allmänna råd, punkt 9
1 a § i bilaga 5 (ny)

7.3 FFFS 2006:18

5 kap. Tilläggsupplysningar

Undantag från krav på upplysningar

1 § Med undantag från 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag får företag utelägna upplysningar enligt 5 kap. 20 § tredje stycket och 22 § andra stycket om personer i företaget ledning.

Med undantag från 5 kap. 3 och 5 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag, får upplysningar om tillgångar och resultaträkningens poster utelämnas.

Om en understödsförening redovisar försäkringstekniska avsättningar enligt lagen (1972:262) om understödsföreningar, får företaget ändå utelägna upplysningar om försäkringstekniska avsättningar enligt 5 kap. 4 § 6–8 lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Allmänna råd

Paragrafen innehåller undantag från vissa bestämmelser om tilläggsupplysningen enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Företag lämnar alltså, i tillämpliga delar, övriga upplysningar som följer av årsredovisningslagen (1995:1554) med vissa anpassningar, se 5 kap. 1, 2 och 4 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

7.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den x månad 200X och tillämpas första gången i årsredovisningar för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2007 eller senare.

Bilaga 1 Upplysningar enligt FI:s redovisningsföreskrifter och IAS 24

Finansinspektionens redovisningsföreskrifter

Banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag och försäkringsföretag ska redan enligt Finansinspektionens redovisningsföreskrifter lämna detaljerade upplysningar om ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare (se 5 kap. 16 § FFFS 2006:16 och 5 kap. 12 § FFFS 2006:17).

Berörda företag ska enligt redovisningsföreskrifterna, för det första, lämna grundläggande upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas.

För var och en av personerna i den högsta ledningen ska företaget ange:

- Summan av löner, arvoden och ersättningar samt pensioner och andra förmåner, med specifikation av varje del som inte är oväsentlig, fast och rörlig del och grunderna för beräkningen av den rörliga delen.
- Vilka finansiella instrument och andra rättigheter som erhållits på grund av incitamentsprogram, med specifikation av verkligt värde och förvärvspris för instrument och rättigheter som erhållits under räkenskapsåret.
- Väsentliga villkor i avtal om framtida pensioner och liknande förmåner efter avslutad anställning, med särskilda uppgifter dels om pensionsålder och utbetalningstid, dels i fall rörlig ersättning utgör pensionsgrundat belopp, dels om pensionen är avgifts- eller förmånsbestämd, dels om årets kostnad i förhållande till pensionsgrundad ersättning för förmånsbestämda pensioner, dels om pensionsnivån och villkor om framtida anställning för förmånsbestämda pensioner.
- Väsentliga villkor i avtal om avgångsvederlag och andra ersättningar på grund av att uppdraget upphör i förtid, med uppgift om personen kan påkalla ersättningen och på vilka grunder detta kan ske.

För ledande befattningshavare som inte ingår i den högsta ledningen ska motsvarande upplysningar lämnas samlat för gruppen. Antalet personer i den gruppen ska anges.

Nämnda upplysningar om ersättningar och förmåner ska även omfatta ersättningar och förmåner som företaget lämnar i utbyte mot annat arbete än som styrelseledamot eller ledande befattningshavare. Är företaget moderföretag ska även ersättningar och förmåner från andra koncernföretag ingå. Om ersättningarna och förmånerna inte kan beloppsbestämmas på ett meningsfullt sätt ska de istället beskrivas så att deras betydelse kan bedömas.

Styrelseledamöter definieras enligt paragrafen som ordinarie styrelseledamöter och suppleanter. Med ledande befattningshavare avses styrelseledamöter och andra som har befogenhet och ansvar för planering, ledning och styrning av företagets aktiviteter eller, om företaget är ett moderföretag, koncernens aktiviteter. Med den högsta ledningen avses styrelseordföranden, andra än

anställda styrelseledamöter som erhållit ersättning utöver normalt styrelsearvode, verkställande direktören och, i förekommande fall, koncernchefen.

Enligt de allmänna råden till föreskriften kan upplysningarna om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner exempelvis beröra principerna för fast och rörlig ersättning samt fördelningen däremellan. Upplysningarna om berednings- och beslutsprocesserna bör exempelvis avse om det finns särskilt inrättade kommittéer och, i så fall, deras mandat och sammansättning.

Vid tillämpningen av föreskriften om vad som är oväsentliga ersättningar eller förmåner bör sådana som överstiger tio procent av summan av ersättningarna respektive förmånerna inte anses vara av oväsentlig betydelse.

Som exempel på sådana finansiella instrument eller andra rättigheter som upplysningskraven avser nämns aktier, konvertibla skuldebrev, så kallade personaloptioner, syntetiska optioner eller resultatbaserade belöningsprogram. Upplysningarna bör enligt de allmänna råden utvisa om tilldelningen av instrumentet eller rättigheten har inneburit en förmån eller inte för personen. Saknas ett etablerat marknadsvärde på instrumenten eller rättigheterna bör om möjligt ett teoretiskt värde beräknas enligt någon allmänt vedertagen värderingsmodell. Upplysningar bör då lämnas om de väsentliga antaganden som använts.

Såsom ersättningar för annat arbete än som styrelseledamot eller annan ledande befattningshavare avses, enligt de allmänna råden, även arvoden för uppdrag som tillhör styrelseledamotens normala yrkesverksamhet, t.ex. som advokat eller konsult. Det saknar betydelse om ersättningen för arbetet betalas direkt till personen, till ett bolag eller annan tredje man.

Andra än anställda styrelseledamöter som får särskild ersättning utöver normalt styrelsearvode ska enligt föreskriften hänföras till högsta ledningen. Normalt styrelsearvode är i regel det arvode som bestämts av bolags- eller föreningsstämman för fördelning inom styrelsen.

I de allmänna råden anges också att vid tillämpningen av paragrafen kan företag beakta ett exempel för noterade företag som publicerats av Näringslivets Börskommitté.

FI:s regler gäller i första hand för årsredovisningen. Där beaktas även koncernförhållanden. Reglerna gäller även i en koncernredovisning enligt lagbegränsad IFRS. För att ge utrymme för IFRS utan nationella tillägg gäller inte FI:s regler i en koncernredovisning enligt IAS-förordningen.

IAS 24 Upplysningar om närstående

Godkända internationella redovisningsstandarder tillämpas sedan år 2005 som bindande regler i koncernredovisningar som upprättas enligt IAS-förordningen. Även onoterade finansiella företag som inte tillämpar IAS-förordningen i koncernredovisningen ska dock senast från och med räken-

skapsåret 2007 tillämpa sådana standarder. Standarderna tillämpas då som allmänna råd till följd av hänvisningar i FI:s redovisningsföreskrifter²⁸.

I IAS 24 Upplysningar om närstående behandlas upplysningar om relationer och transaktioner med närstående. IAS 24 gäller för alla finansiella företag med undantag för de mindre företag som kan tillämpa lättnadsreglerna i upplysningssammanhang (se 2 kap. allmänna råd 5 och övergångsreglerna 5 FFFS 2006:16 samt 2 kap. allmänna råd 5 b och övergångsreglerna punkten 5 FFFS 2006:17). Av FI:s föreskrifter följer dock att livförsäkringbolag som inte får dela ut vinst ska tillämpa IAS 24 oavsett storlek (se 5 kap. 13 § FFFS 2006:17).

Ett företag ska enligt IAS 24 punkt 16 lämna upplysning om den totala ersättningen till nyckelpersoner i ledande ställning för var och en av följande kategorier

- a) kortfristiga ersättningar till anställda,
- b) ersättningar efter avslutad anställning,
- c) övriga långfristiga ersättningar,
- d) ersättningar vid uppsägning, och
- e) aktierelaterade ersättningar.

Om det har förekommit transaktioner mellan närstående ska ett företag enligt punkten 17 lämna upplysningar om såväl karaktären på närståenderelationen som sådan information om transaktioner och utestående mellanhavanden som krävs för en förståelse av den effekt närståenderelationen kan ha på de finansiella rapporterna. Dessa krav på upplysningar gäller utöver kraven i punkt 16 rörande upplysningar om ersättningar till nyckelpersoner i ledande ställning. Upplysningarna ska minst innehålla uppgift om

- a) transaktionsbeloppen,
- b) de utestående mellanhavanden storlek och
  - i. dessas villkor, inklusive information om eventuella säkerheter, samt karaktären på den ersättning som ska lämnas, och
  - ii. uppgifter om eventuella lämnade eller mottagna garantier,
- c) avsättningar för osäkra fordringar hänförliga till de utestående fordringarnas storlek, och
- d) periodens redovisade kostnader avseende osäkra fordringar på närstående.

De upplysningar som krävs enligt punkt 17 ska enligt punkt 18 lämnas separat för bl.a. nyckelpersoner i ledande ställning i företaget eller dess moderföretag.

Enligt punkten 20 är följande exempel på transaktioner för vilka upplysning ska lämnas, i det fall de involverar närstående

- a) inköp eller försäljning av varor (färdiga varor och andra varor),
- b) inköp eller försäljning av fast egendom eller andra tillgångar,
- c) tillhandahållande eller erhållande av tjänster,
- d) leasingavtal,
- e) överföringar av forskning och utveckling,
- f) överföringar enligt licensavtal,

²⁸ Undantag gäller dock för försäkringsföretag med dispens från ÅRFL och som tillämpar Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:18) om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens;

- g) överföringar enligt finansieringsavtal (inklusive lån och kapitaltillskott i form av kontanter eller på annat sätt),
- h) avsättningar för garantier eller säkerhet, och
- i) reglering av skulder på uppdrag av företaget eller av företaget på uppdrag av annan part.

Ersättning innefattar enligt punkt 9 alla ersättningar till anställda (enligt definitionen i IAS 19 Ersättningar till anställda), inklusive ersättningar till anställda för vilka IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar tillämpas. Ersättningar till anställda är alla former av vederlag ett företag eller någon på uppdrag av företaget betalar, ska betala eller tillhandahåller i utbyte mot tjänster som utförs åt företaget. De innefattar även sådana vederlag som betalas för moderföretagets räkning men som hänför sig till företaget. Ersättning innefattar

- a) kortfristiga ersättningar till anställda, såsom löner och sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro, vinstandelar och bonus (om de ska betalas inom tolv månader från periodens slut) och icke-monetära ersättningar (såsom sjukvård, bostad, bil samt gratis eller subventionerade varor och tjänster) för nuvarande anställda,
- b) ersättningar efter avslutad anställning, såsom pensioner, andra pensionsersättningar, livförsäkring och sjukvård,
- c) övriga långfristiga ersättningar till anställda, inklusive ledighet för dem som varit anställda under lång tid och sabbatsår, ersättningar i samband med jubileer eller andra ersättningar till dem som varit anställda under lång tid, långfristiga ersättningar vid arbetsoförmåga och, om de inte ska betalas inom tolv månader efter periodens slut, vinstandelar, bonus och uppskjutna ersättningar,
- d) ersättningar vid uppsägning, och
- e) aktierelaterade ersättningar.

Nyckelpersoner i ledande ställning är enligt punkt 9 de personer som har befogenhet och ansvar för planering, ledning och styrning av företagets verksamhet, direkt eller indirekt, däribland företagets styrelseledamöter (såväl sådana som är anställda i företaget som andra).

Bilaga 2 Tidigare regler i ÅRL, ÅRKL och ÅRFL

I ÅRL finns sedan tidigare flera bestämmelser som kräver upplysningar om ersättningar eller andra förmåner till styrelse och ledande befattningshavare. Se 5 kap. 19-25 §§ ÅRL som gäller för finansiella företag enligt 5 kap. 1 § ÅRKL eller 5 kap. 1 § ÅRFL.

Grundläggande upplysningar ska enligt 5 kap. 19 § ÅRL lämnas om räkenskapsårets personalkostnader uppdelat på

- löner och andra ersättningar, och
- sociala kostnader, med särskild uppgift om pensionskostnader.

Löner och andra ersättningar ska enligt 5 kap. 20 § första stycket i sin tur delas upp på:

- gruppen styrelseledamöter, verkställande direktören, och motsvarande befattningshavare, och

- gruppen övriga anställda.

Med motsvarande befattningshavare avses enligt förarbetena (prop. 1995/96:10 del 2, s. 227) befattningshavare i ett företag där bestämmelser om styrelse eller verkställande direktör saknas men som har samma befogenheter som en styrelseledamot eller verkställande direktör i ett aktiebolag.

Tantiem och därmed jämställd ersättning till styrelseledamöter, verkställande direktören och motsvarande befattningshavare ska anges särskilt (5 kap. 20 § andra stycket).

Uppgift ska vidare lämnas om det sammanlagda beloppet av kostnader och förpliktelser som avser pensioner eller liknande förmåner till styrelseledamöter, verkställande direktören eller motsvarande befattningshavare (5 kap. 22 §). Upplysningar gäller enligt förarbetena dels årets kostnader för förmånerna, dels nuvärdet av förpliktelser för framtida ersättningar.

Upplysningarna om ersättningar och förmåner till styrelseledamot och verkställande direktör ska även avse tidigare styrelseledamot och verkställande direktör. Vidare ska suppleanter till styrelseledamöter jämföras med styrelseledamöter och vice verkställande direktör jämföras med verkställande direktör (5 kap. 23 och 24 §§).

Om företaget har ingått avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner till styrelseledamöter, verkställande direktören eller andra personer i företagets ledning, ska uppgift lämnas om avtalen och om de väsentligaste villkoren i avtalen (5 kap. 25 §).